

Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009

2009 mccc 2

RHAN 3

CYFFREDINOL

48 Canllawiau

- (1) Mae'r adran hon yn cael effaith mewn perthynas ag unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru o dan y Mesur hwn.
- (2) O ran Gweinidogion Cymru—
  - (a) cânt ddyroddi canllawiau o dan Ran 1 i awdurdodau gwella Cymreig yn gyffredinol neu mewn cysylltiad â hwy neu mewn cysylltiad ag un neu fwy o awdurdodau penodol;
  - ^{F1}(b) .....
  - (c) cânt ddyroddi canllawiau gwahanol i wahanol awdurdodau gwella Cymreig, awdurdodau lleol neu bartneriaid cynllunio cymunedol neu mewn cysylltiad â hwy;
  - (d) rhaid iddynt, cyn dyroddi canllawiau, ymgynghori â'r awdurdodau neu'r partneriaid o dan sylw neu bersonau y mae'n ymddangos i Weinidogion Cymru eu bod yn cynrychioli'r awdurdodau neu'r partneriaid hynny; ac
  - (e) rhaid iddynt drefnu i ganllawiau gael eu cyhoeddi.

Diwygiadau Testunol

F1 A. 48(2)(b) wedi ei diddymu (1.4.2016) gan [Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol \(Cymru\) 2015](#) (anaw 2), a. 56(2), [Atod. 4 para. 22](#); O.S. 2016/86, ergl. 3

Gwybodaeth Cychwyn

II A. 48 mewn grym ar 10.6.2009, gweler [a. 53\(1\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009, RHAN 3 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 16 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

49 Cyfarwyddiadau

O ran unrhyw gyfarwyddyd a roddir gan Weinidogion Cymru o dan y Mesur hwn—

- (a) caniateir iddo gael ei amrywio neu ei ddirymu gan gyfarwyddyd diweddarach;
a
- (b) rhaid iddo gael ei roi mewn ysgrifen.

Gwybodaeth Cychwyn

I2 A. 49 mewn grym ar 10.6.2009, gweler a. 53(1)

50 Gorchymynion a rheoliadau

- (1) Mae unrhyw bŵer sydd gan Weinidogion Cymru i wneud gorchymyn neu reoliadau o dan y Mesur hwn yn arferadwy drwy offeryn statudol.
- (2) Mae unrhyw bŵer sydd gan Weinidogion Cymru i wneud gorchymyn neu reoliadau o dan y Mesur hwn yn cynnwys pŵer—
  - (a) i wneud darpariaeth wahanol ar gyfer gwahanol achosion, ardaloedd, awdurdodau a disgrifiadau o awdurdod;
  - (b) i wneud darpariaeth yn gyffredinol neu mewn perthynas ag achosion penodol;
  - (c) i wneud y cyfryw ddarpariaeth gysylltiedig, atodol, canlyniadol, byrhoedlog, trosiannol neu'r cyfryw ddarpariaeth arbed ag y gwêl Gweinidogion Cymru'n dda ei gwneud.
- (3) Mae offeryn statudol sy'n cynnwys gorchymyn o dan adran 8(1), 15(3), (5) neu (7), 19(3)(b) neu 51(4) neu reoliadau o dan adran 29(7) yn ddarostyngedig i ddiidymiad yn unol â phenderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (4) Er hynny, ni fydd is-adran (3) yn gymwys os bydd offeryn hefyd yn cynnwys darpariaethau a wnaed o dan y pwerau a grybwyllir yn is-adran (5).
- (5) Ni chaniateir i offeryn statudol gael ei wneud sy'n cynnwys (wrth ei hun neu ynghyd â darpariaethau eraill)—
  - (a) gorchymyn o dan adran 7(1),
  - (b) gorchymyn o dan adran 16(3),
  - ^{F2}(c) .....
  - (d) gorchymyn o dan adran 51(4) sy'n cynnwys darpariaeth a grybwyllir o dan is-adran (5)(b)(i) o'r adran honno,

onid oes drafft o'r offeryn wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'i gymeradwyo ganddo drwy benderfyniad.
- (6) Yn ddarostyngedig i is-adran (7), ni chaniateir i offeryn statudol sy'n cynnwys gorchymyn o dan adran 31 gael ei wneud onid oes drafft o'r gorchymyn wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'i gymeradwyo ganddo drwy benderfyniad.
- (7) Mae gorchymyn o dan adran 31 sydd wedi'i wneud yn unswydd i ddiwygio gorchymyn cynharach o dan yr adran honno—
  - (a) er mwyn estyn y gorchymyn cynharach, neu unrhyw ddarpariaeth yn y gorchymyn cynharach, i rychwantu awdurdod penodol neu awdurdodau o ddisgrifiad penodol;

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009, RHAN 3 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 16 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (b) er mwyn i'r gorchymyn cynharach, neu unrhyw ddarpariaeth yn y gorchymyn cynharach, beidio â bod yn gymwys mwyach i awdurdod penodol neu i awdurdodau o ddisgrifiad penodol, yn ddarostyngedig i ddiddymiad yn unol â phenderfyniad Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Diwygiadau Testunol

F2 A. 50(5)(c) wedi ei diddymu (1.4.2016) gan Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (anaw 2), a. 56(2), **Atod. 4 para. 22**; O.S. 2016/86, ergl. 3

Gwybodaeth Cychwyn

I3 A. 50 mewn grym ar 10.6.2009, gweler **a. 53(1)**

51 Diwygiadau canlyniadol etc a darpariaeth drosiannol a darpariaeth arbed

(1) Mae Atodlen 1 yn cynnwys mân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol ar gyfer Rhan 1 o'r Mesur hwn.

(2) Mae Atodlen 2 yn cynnwys mân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol ar gyfer Rhan 2 o'r Mesur hwn.

^{F3}(3) .....

(4) Caiff Gweinidogion Cymru wneud unrhyw ddarpariaeth drwy orchymyn y bydd Gweinidogion Cymru yn barnu ei bod yn briodol at ddibenion cyffredinol, neu unrhyw ddibenion penodol, y Mesur hwn, neu o ganlyniad i unrhyw ddarpariaeth a wneir drwy'r Mesur hwn, neu er mwyn rhoi effaith lawn i unrhyw ddarpariaeth o'r fath.

(5) Caiff gorchymyn o dan is-adran (4) wneud y canlynol yn benodol—

(a) darparu bod unrhyw ddiwygiad neu unrhyw ddarpariaeth arall a wneir drwy'r Mesur hwn ac sy'n dod i rym cyn y bydd unrhyw ddarpariaeth arall wedi dod i rym yn cael effaith, hyd nes y bydd y ddarpariaeth arall honno wedi dod i rym, gydag addasiadau penodedig, a

(b) diwygio, diddymu neu ddirymu unrhyw ddarpariaeth mewn—

(i) unrhyw Ddeddf neu Fesur Cynulliad Cenedlaethol Cymru (gan gynnwys y Mesur hwn); a

(ii) is-ddeddfwriaeth.

(6) Mae'r diwygiadau y caniateir eu gwneud yn rhinwedd is-adran (5)(b) yn ychwanegol at y rhai a wneir neu y caniateir eu gwneud o dan unrhyw un o ddarpariaethau eraill y Mesur hwn.

(7) Yn yr adran hon mae i "is-ddeddfwriaeth" yr un ystyr â "*subordinate legislation*" yn Neddf Ddehongli 1978 (p. 30).

Diwygiadau Testunol

F3 A. 51(3) wedi ei diddymu (1.4.2016) gan Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (anaw 2), a. 56(2), **Atod. 4 para. 22**; O.S. 2016/86, ergl. 3

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009, RHAN 3 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 16 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

- I4** A. 51(4)-(7) mewn grym ar 10.6.2009, gweler **a. 53(1)**
- I5** A. 51(1) mewn grym ar 1.4.2010 gan O.S. 2009/3272, ergl. 3(1), **Atod. 2** (ynghyd ag ergl. 3(2)-(5)) (as diwygio (8.9.2010) gan O.S. 2010/2237, ergl. 2)
- I6** A. 51(2)(3) mewn grym ar 1.1.2010 gan O.S. 2009/3272, ergl. 2, **Atod. 1**

52 Diddymiadau

Mae Atodlen 4 yn cynnwys diddymiadau.

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** A. 52 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler **a. 53(2)**
- I8** A. 52 mewn grym ar 1.1.2010 at ddibenion penodedig gan O.S. 2009/3272, ergl. 2, **Atod. 1**
- I9** A. 52 mewn grym ar 1.4.2010 at ddibenion penodedig gan O.S. 2009/3272, ergl. 3(1), **Atod. 2** (ynghyd ag ergl. 3(2)-(5)) (as diwygio (8.9.2010) gan O.S. 2010/2237, ergl. 2)

53 Cychwyn

- (1) Daw adrannau 48 i 50, 51(4) i (7), 54 a'r adran hon i rym ar y diwrnod y caiff y Mesur hwn ei gymeradwyo gan ei Mawrhydi yn Ei Chyngor.
- (2) Daw darpariaethau eraill y Mesur hwn i rym ar y diwrnod y bydd Gweinidogion Cymru yn ei bennu drwy orchymyn.
- (3) Caiff gorchymyn o dan is-adran (2) bennu gwahanol ddiwrnodau at wahanol ddibenion.

Gwybodaeth Cychwyn

- I10** A. 53 mewn grym ar 10.6.2009, gweler **a. 53(1)**

54 Enw byr

Enw'r Mesur hwn yw Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009.

Gwybodaeth Cychwyn

- I11** A. 54 mewn grym ar 10.6.2009, gweler **a. 53(1)**

Statws

Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009, RHAN 3 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 16 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.